Natuurtoets 't Refter II Sibculo

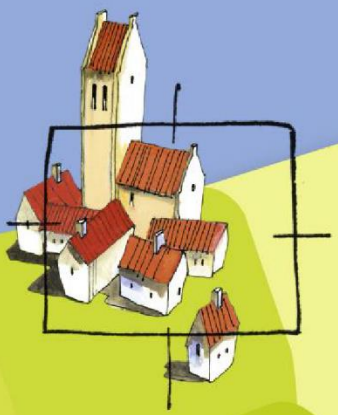

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets 't Refter II Sibculo

Inhoud
Rapport

30 januari 2024
Projectnummer P002224

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

1.1 Plangebied en voornemen 4

2 Soortenbescherming 7

2.1 Wet- en regelgeving 7

2.1.1 Algemene zorgplicht 7

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten 7

2.2 Inventarisatie 8

2.2.1 Planten 8

2.2.2 Vogels 8

2.2.3 Vleermuizen 9

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren 10

2.2.5 Amfibieën 10

2.2.6 Reptielen 11

2.2.7 Dagvlinders 11

2.2.8 Vissen, libellen en overige ongewervelden 11

2.3 Toetsing 11

2.3.1 Vogels 11

2.3.2 Vleermuizen 12

2.3.3 Grondgebonden zoogdieren 12

2.3.4 Amfibieën 13

2.3.5 Specifieke zorgplicht 13

3 Gebiedsbescherming 14

3.1 Wet- en regelgeving 14

3.1.1 Natura 2000-gebieden 14

3.1.2 Natuur Netwerk Nederland 15

3.2 Inventarisatie 15

3.3 Toetsing 15

3.3.1 Natura 2000-gebieden 15

3.3.2 NNN (en andere beschermde gebieden) 16

4 Beschermde houtopstanden 17

4.1 Wet- en regelgeving 17

4.2 Inventarisatie en toetsing 17

5 Conclusie 18

5.1 Soortenbescherming 18

5.2 Gebiedsbescherming 18

5.3 Houtopstanden 18

5.4 Zorgplichtmaatregelen 18

1 Inleiding

De initiatiefnemer is van plan een nieuw woongebied te ontwikkelen. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om het plan aan de natuurwet- en regelgeving te toetsen, is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel van deze natuurtoets is om na te gaan of het plan vanuit ecologisch oogpunt uitvoerbaar is. Uit de natuurtoets kan ook blijken dat aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet (Ow)[1] of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.
Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 30 oktober 2023 bezocht door een ecoloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, droog, circa 14˚C en er stond een zwakke wind.

1.1 Plangebied en voornemen

Het plangebied bevindt zich aan de Kloosterdijk te Sibculo (zie figuur 1). Aan de zuidzijde wordt het begrensd door de Kloosterdijk en door een bedrijfspand met opgaande beplanting, ruigte en takkenhopen op het perceel. Aan de westzijde grenst het plangebied aan een aantal woningen, waarbij opgaande beplanting, paardenweides en struweel aanwezig zijn. De noordzijde van het plangebied wordt begrensd door akkerland. Aan de oostzijde bevinden zich enkele woningen, een coniferenrij, een paardenstal en een bosje met een houtwal.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood omlijnd). Bron luchtfoto: www.ruimtelijkeplannen.nl

[1] De Wet natuurbescherming is vanaf 1 januari 2024 opgenomen in de Omgevingswet. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet beschermt zowel soorten als (Europese) natuurgebieden.

Het plangebied bestaat voornamelijk uit kaal akkerland waar in 2023 aardappels zijn geteeld. In het zuiden bevindt zich een zandbult van ongeveer 3 m hoog met vegetatie en een stuk ruigte. Langs de rand van de akker is vegetatie te vinden en aan de oostzijde van het plangebied loopt een zandweg. Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig.

De plannen omvatten de bouw van woningen, maar het exacte aantal is nog niet definitief vastgesteld. Er wordt in dit plan uitgegaan van een totaal van 60 te bouwen woningen. Voor de bouw wordt vegetatie verwijderd en grond vergraven.

Foto's 1 t/m 4. Impressie van het plangebied op 30 oktober 2023. Foto's 1 en 2: akkerland in het plangebied, foto 3: zandbult met vegetatie in het plangebied, foto 4: ruigte in het plangebied.

Foto's 5 t/m 8. Impressie van de randen van het plangebied op 30 oktober 2023. Foto 5: bosje aan de oostzijde, foto 6: coniferenrij aan de oostzijde, foto 7: struweel aan de westzijde, foto 8: rand van perceel van het bedrijfspand aan de zuidzijde.

2 Soortenbescherming

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 Algemene zorgplicht

Voor de gehele fysieke leefomgeving geldt een algemene zorgplicht (artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving als gevolg van activiteiten redelijkerwijs zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. In geval van aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen activiteiten op grond van deze zorgplicht ook worden verboden (artikel 1.7a Omgevingswet).

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor dieren en planten in het wild. Dit betreffen flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder flora- en fauna-activiteiten[2]. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de flora- en fauna-activiteiten[3] verder uitgewerkt.

SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Er geldt een specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Besluit activiteiten leefomgeving). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat onderzoek moet worden verricht naar de aanwezigheid in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied van de soorten en voor deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats, zoals genoemd in artikel 11.27, lid 2a Besluit activiteiten leefomgeving. Hieronder vallen alle soorten genoemd in bijlage IX van het Bal of in de Nederlandse Rode lijsten (artikel 2.19, lid 5, sub a, sub 3 Omgevingswet). Op de Rode lijsten staan soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen, ingedeeld in verschillende categorieën voor mate van bedreiging (van gevoelig tot verdwenen uit Nederland).

VERGUNNINGPLICHT

Voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 5.1, lid 2, sub g) en het Besluit activiteiten leefomgeving (zie hierna) nodig. De soortenbescherming van planten en dieren omvat:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2, artikelen 11.37–11.45 Bal);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 11.2.3, artikelen 11.46–11.53 Bal);

[2] Voor het begrip flora- en fauna-activiteit zie bijlage bij Ow artikel 1.1.

[3] Artikelen 11.27 en 11.28 en de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5 Besluit activiteiten leefomgeving.

- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage IX van het Bal (paragraaf 11.2.4, artikelen 11.54–11.59 Bal).

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om flora- en fauna-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening, een ministeriële regeling of een gedragscode. Aan het aanwijzen van vergunningvrije gevallen zijn wel eisen verbonden die verschillen per beschermingstype. Voor Vogelrichtlijnsoorten staan deze omschreven in artikelen 11.41-11.45 Bal, voor Habitatrichtlijnsoorten in artikelen 11.49-11.53 Bal en voor andere soorten in artikelen 11.55-11.59 Bal.

2.2 Inventarisatie

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna[4] (NDFF) op 30 oktober 2023 blijkt dat in de directe omgeving (0–1 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. In dit geval gaat het specifiek om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, reptielen en een dagvlinder. Tevens zijn specifieke zorgplichtsoorten vogels, zoogdieren, dagvlinders, overige insecten en vaatplanten bekend in de omgeving van het plangebied. Hierna worden per soortengroep alle relevante soorten besproken.

2.2.1 Planten

Langs de akker en in de ruigte binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek een aantal algemene gras- en plantensoorten aangetroffen, zoals Engels raaigras, geelrode naaldaar, Canadese fijnstraal, rode klaver, bijvoet en paardenbloem. In het struweel buiten het plangebied groeit gewone braam, vogelkers, tamme kastanje, peterseliebraam en reuzenberenklauw. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Beschermde planten zijn niet aantroffen en zijn ook niet uit de omgeving bekend (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en afwezigheid van waarnemingen kunnen beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

In de directe omgeving is korenbloem waargenomen (Rode lijst: gevoelig). Deze soort wordt niet verwacht binnen een aardappelakker, omdat deze wordt geassocieerd met graanakkers.

2.2.2 Vogels

VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTPLAATSEN

Uit de omgeving van het plangebied zijn verschillende vogelsoorten bekend waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals huismus, gierzwaluw, buizerd en zwarte kraai (NDFF). Er bevindt zich geen bebouwing binnen het plangebied, waardoor er voor soorten zoals huismus en gierzwaluw geen geschikte nestgelegenheid aanwezig is. Wel is huismus foeragerend waargenomen op de zandbult in

[4] De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

het plangebied. Door het ontbreken van bebouwing en opgaande beplanting binnen het plangebied kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten. Aan de westkant, direct buiten het plangebied, is tijdens het veldbezoek een kraaiennest aangetroffen in een boom. Dit betreft een beschermde soort in categorie 5. Nesten van deze soort zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Wel kunnen nesten van zwarte kraai soms in gebruik worden genomen door soorten als ransuil of boomvalk en soms ook sperwer. Als dat het geval is, is het nest sowieso jaarrond beschermd.

FOERAGEERGEBIED

Het plangebied zal mogelijk een onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals de waargenomen huismus en de uit de omgeving bekende vogelsoorten, zoals buizerd en sperwer (NDFF).

OVERIGE EN RODE LIJST SOORTEN

In de bomen en struiken rondom het plangebied kunnen algemene soorten, zoals merel, winterkoning en houtduif, broeden. Daarnaast kunnen algemene akkersoorten op de akker broeden, zoals kievit. Er zijn in de directe omgeving 22 vogelsoorten waargenomen van de Rode lijst. Waaronder een aantal soorten met de status bedreigd (tapuit en grauwe klauwier). De broedbiotoop van deze soorten bevindt zich in het naastgelegen Engbertsdijksvenen. Nesten van de te verwachten algemene en rode lijst soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

2.2.3 Vleermuizen

VERBLIJFPLAATSEN

Uit de omgeving van het plangebied zijn een aantal vleermuissoorten bekend, zoals gewone dwergvleermuis en meervleermuis (NDFF). Vanwege de afwezigheid van bebouwing en opgaande beplanting kan de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen worden uitgesloten. In het struweel aan de westzijde en het bosje aan de oostzijde zijn geen bomen met holtes, spleten of scheuren aangetroffen waarin boombewonende vleermuizen kunnen verblijven.

FOERAGEERGEBIED

Wel kan het plangebied onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis, die uit de directe omgeving van het plangebied bekend zijn (NDFF) en die in relatief open gebieden kunnen foerageren.

VLIEGROUTE

In het plangebied zijn geen doorgaande structuren van opgaande beplanting of watergangen aanwezig. De aanwezigheid van een essentiële vliegroute van vleermuizen kan worden uitgesloten.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

Het akkerland in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten vos, veldmuis (NDFF). Tevens bevinden zich zoogdieren van de Rode lijst in de directe omgeving van het plangebied, namelijk haas en konijn (beide Rode lijst: gevoelig). Deze soorten zijn in bijlage IV van de Omgevingsverordening Overijssel aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten (artikelen 3.18, 3.19 en 3.20 Omgevingsverordening Overijssel 2024).

NIET-VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vergunningvrije gevallen bunzing (Rode lijst: kwetsbaar), grote bosmuis, eekhoorn, egel, steenmarter en wild zwijn bekend (NDFF). Geschikte verblijfplaatsen voor bunzing, egel en steenmarter, zoals een dikke laag bladmateriaal, houtstapels of takkenrillen, zijn niet aanwezig in het plangebied. Het plangebied vormt mogelijk wel een klein onderdeel van het foerageergebied van egel, bunzing en steenmarter. De takkenhoop aan de zuidzijde en het bosje aan de westzijde, direct naast het plangebied, vormen wel geschikt leefgebied voor egel, steenmarter, bunzing en wezel.

Geschikt leefgebied voor eekhoorn is niet aanwezig in het plangebied, vanwege het ontbreken van bomen. Tijdens het veldbezoek zijn direct buiten het plangebied geen eekhoornnesten waargenomen in bomen. Eekhoorn kan wel foerageren in het bosje direct buiten het plangebied, maar wordt niet binnen het plangebied zelf verwacht. Door het ontbreken van dekking, zoals lage begroeiing of verspreid liggende stenen, is het plangebied niet geschikt als leefgebied voor de grote bosmuis. Het bosje aan de oostzijde van het plangebied vormt wel geschikt leefgebied voor grote bosmuis. Vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zoals droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen, kan de aanwezigheid van wild zwijn in het plangebied worden uitgesloten.

2.2.5 Amfibieën

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

Het plangebied vormt hooguit marginaal geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker (NDFF). Deze soorten zijn in bijlage IV van de Omgevingsverordening Overijssel aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten (artikelen 3.18, 3.19 en 3.20 Omgevingsverordening Overijssel 2024).

NIET-VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

Uit de omgeving van het plangebied is de niet-vergunningvrije gevallen amfibieënsoort heikikker bekend (NDFF). Geschikt voortplantingswater voor deze soort is niet aanwezig in het plangebied. Heikikker wordt nauwelijks aangetroffen in intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. Heikikker en andere niet–vergunningvrije amfibieënsoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving (NDFF) niet te verwachten in het plangebied.

2.2.6 Reptielen

Uit de omgeving van het plangebied is de beschermde reptielensoort adder bekend (NDFF). Door het ontbreken van geschikt biotoop (heide en hoogveen) wordt adder niet in het plangebied verwacht. Andere niet–vergunningvrije reptielensoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving (NDFF) niet te verwachten in het plangebied.

2.2.7 Dagvlinders

Uit de omgeving is de dagvlindersoort grote weerschijnvlinder (Rode lijst: kwetsbaar) bekend (NDFF). Deze vlindersoort komt voor in vochtige loofbossen en wordt daardoor niet in het plangebied verwacht. Daarnaast zijn bruin blauwtje en oranje zandoogje (beide Rode lijst: gevoelig) in de directe omgeving waargenomen. Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor bruin blauwtje aanwezig, zoals droge voedselarme graslanden. Oranje zandoogje komt voor in verschillende soorten bermen met hoge, licht beschaduwde en beschutte omgeving. Dit habitat komt mogelijk voor langs de randen van de akker.

2.2.8 Vissen, libellen en overige ongewervelden

Overige beschermde soorten uit de soortengroepen vissen, libellen en overige ongewervelden zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF). Het plangebied biedt beschermde soorten van deze soortengroepen ook geen geschikt leefgebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van vissen, libellen en overige ongewervelden worden uitgesloten.

2.3 Toetsing

2.3.1 Vogels

JAARROND BESCHERMDE NESTPLAATSEN

Als gevolg van de bouw van woningen gaan geen jaarrond beschermde nestplaatsen verloren. De boom met het kraaiennest staat buiten het plangebied en blijft dan ook behouden. Het is mogelijk dat dit nest in gebruik is door ransuil, boomvalk of sperwer. Zolang de werkzaamheden buiten het broedseizoen van deze soorten worden uitgevoerd, wordt geen verstoring van de nestplaats verwacht. Indien dit niet mogelijk is, dient nader onderzoek uit te wijzen of het nest in gebruik is door een van de genoemde soorten.

Voor de overige vogelsoorten, inclusief de rode lijst soorten, geldt dat het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten bij wet verboden is. Dit kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli, maar ook in de periode half februari tot eind september kunnen broedgevallen voorkomen.

FOERAGEERGEBIED

Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus en buizerd, maar het plangebied zal naar verwachting niet geheel ongeschikt worden. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

2.3.2 Vleermuizen

VERBLIJFPLAATSEN

Als gevolg van de bouw van woningen treden geen negatieve effecten op die betrekking hebben op verblijfplaatsen van vleermuizen.

FOERAGEERGEBIED/VLIEGROUTE

Het plangebied zal naar verwachting na uitvoering van het plan niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die graag boven akkers en open gebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op. Vleermuizen zullen naar verwachting foerageren rondom het bosje aan de oostzijde direct buiten het plangebied. Daarom is het noodzakelijk dat hier (licht)verstoring tijdens en na de werkzaamheden wordt voorkomen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van naar beneden gerichte lichtarmaturen die niet op de bomen schijnen.

2.3.3 Grondgebonden zoogdieren

De takkenhoop op het perceel ten zuiden van het plangebied kan mogelijk worden gebruikt als rustplaats voor egel, bunzing, steenmarter en wezel. Deze soorten zijn het meest kwetsbaar tijdens de voortplantingsperiode (15 maart tot en met 1 september). Rustplaatsen die dienen als voortplantingsplaats zijn gevoelig voor verstoring. Werkzaamheden rondom deze rustplaatsen kunnen ervoor zorgen dat de functie verloren gaat. Door werkzaamheden naast het perceel met de takkenhoop buiten de voortplantingsperiode uit te voeren, kunnen negatieve effecten op egel, steenmarter, bunzing en wezel worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, dient nader onderzoek uit te wijzen of de takkenhoop wordt gebruikt als rustplaats voor de vorengenoemde soorten.

Het plangebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied voor bunzing, wezel en steenmarter. In de directe omgeving is in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Ondanks de werkzaamheden blijft de functie van de verblijfplaatsen die verbonden zijn aan dit potentiële foerageergebied behouden.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten die niet onder de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten vallen, worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene en rode lijst soorten vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals benoemd in de

Omgevingsverordening Overijssel 2024. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht van de Omgevingswet.

2.3.4 Amfibieën

Negatieve effecten op niet-vergunningvrije amfibieënsoorten kunnen worden uitgesloten. Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieënsoorten die niet onder de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten vallen, worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals aangewezen in de Omgevingsverordening Overijssel 2024. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht van de Omgevingswet.

2.3.5 Specifieke zorgplicht

In het plangebied kunnen enkele dier- en/of plantensoorten voorkomen waarvoor de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten geldt, zoals omschreven in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Met de plannen kunnen individuen van enkele dier- of plantensoorten worden verstoord of gedood. Hiervoor worden passende preventieve maatregelen genomen.
Het plangebied kan incidenteel worden gebruikt als foerageergebied door bunzing (Rode lijst: kwetsbaar) en haas (Rode lijst: gevoelig). Voor het overige worden geen soorten van de Rode lijst verwacht binnen de invloedssfeer van het plangebied. De werkzaamheden hebben, mits buiten de kwetsbare periodes wordt gewerkt (zie paragraaf 5.1) geen effect op genoemde soorten.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Wet- en regelgeving

Voor onderhavig plangebied is de onderstaande wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder Natura 2000-activiteiten[5] en activiteiten met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura-2000 gebied of en bijzonder nationaal natuurgebied. In het Besluit activiteiten leefomgeving (afdeling 11.1) zijn deze activiteiten verder uitgewerkt. Relevant is dat het hierbij gaat om activiteiten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Er geldt een specifieke zorgplicht voor activiteiten die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben (artikel 11.6 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een dergelijke activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben met het oog op de natuurbescherming (paragraaf 11.1.2 Bal), maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten (artikel 11.6, lid 2 Bal). Daarbij moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

VERGUNNINGPLICHT

Voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 11.6) nodig.

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om Natura 2000-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling (artikelen 11.18 tot en met 11.21 Bal).

[5] Voor het begrip Natura 2000-activiteit, zie bijlage bij Omgevingswet artikel 1.1.

3.1.2 Natuur Netwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Overijssel uitgewerkt in de Omgevingsvisie Overijssel en de bijbehorende Omgevingsverordening Overijssel 2024 (paragraaf 4.7.2). Het NNN in Overijssel kent geen externe werking.

3.2 Inventarisatie

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als beschermde gebieden. Het plangebied ligt circa 1,3 km ten westen van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Engbertsdijkvenen (zie figuur 2) en op 5,2 km ten oosten van het Natura 2000-gebied Vecht- en Benedenreggegebied. Op circa 850 m ten oosten bevindt zich een NNN-gebied.

Figuur 2. Ligging plangebied met beschermde gebieden (NNN en Natura 2000 gebied Engbertsdijkvenen) in lichtgroen. De locatie van het plangebied is aangegeven met een rode pin. Bron luchtfoto: www.ruimtelijkeplannen.nl.

3.3 Toetsing

3.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied is niet direct grenzend aan de Natura 2000-gebieden Engbertsdijkvenen en Vecht- en Benedenreggegebied. Het wordt ervan gescheiden door bebouwing, agrarisch gebied en wegen. Hierdoor kunnen de meeste negatieve effecten, zoals verstoring door licht of geluid, worden uitgesloten.

Tijdens de aanleg- en gebruiksfase kan sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom is een AERIUS-berekening uitgevoerd[6]. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden.

3.3.2 NNN (en andere beschermde gebieden)

Het NNN in Overijssel kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten.

[6] Berekening stikstofdepositie Sibculo, woongebied 't Refter fase 2, BügelHajema Adviseurs, d.d. 27 oktober 2023.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet- en regelgeving

De Omgevingswet (artikel 4.3) geeft aan dat bij algemene maatregel van bestuur (lees: het Bal) regels worden gesteld die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, waaronder het vellen en beheren van houtopstanden (artikel 4.3, lid 1, sub o Omgevingswet). In het Bal is een regeling opgenomen voor houtopstanden, hout en houtproductie (afdeling 11.3 Bal). Voor het kappen van houtopstanden geldt een algemene meldplicht (artikel 11.126 Bal) en een herplantingsplicht (artikel 11.129 Bal). In artikel 11.111, lid 2 Bal zijn verschillende uitzonderingen voor de meld- en herplantingsplicht opgenomen. Het Bal beschermt dan ook met name bos van minimaal 1.000 m^2 en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De bebouwingscontour houtkap is vastgelegd in het omgevingsplan en sluit aan op stedelijk gebied.

4.2 Inventarisatie en toetsing

In het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Overijsel is niet nodig.

5 Conclusie

Voor dit plan is op 30 oktober 2023 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens kunnen nog geen definitieve conclusies worden getrokken over effecten op beschermde soorten.

5.1 Soortenbescherming

Uit de toetsing komt naar voren dat negatieve effecten op beschermde soorten als gevolg van de plannen kunnen worden uitgesloten. Voor beschermde soorten is geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels en de voortplantingsperiode van marterachtigen worden uitgevoerd (half maart – eind augustus). Als dit niet mogelijk is, dan is nader onderzoek naar de aan- of afwezigheid van egel, steenmarter en kleine marterachtigen bij de takkenhoop op het perceel aan de zuidzijde van het plangebied nodig en dient nader onderzoek uit te wijzen of het kraaiennest buiten het plangebied in gebruik is door ransuil, boomvalk, of sperwer.

Verstoring van vleermuizen wordt voorkomen door in de realisatie- en gebruiksfase gebruik te maken van naar beneden gerichte lichtarmaturen die geen lichtuitstraling veroorzaken op de omringende bomen.

5.2 Gebiedsbescherming

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van beschermde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Het plan is tot slot niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

5.3 Houtopstanden

Het plan leidt niet tot aantasting van beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Overijssel vanwege beschermde houtopstanden is niet nodig.

5.4 Zorgplichtmaatregelen

Voor andere beschermde soorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits bij uitvoering van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen en de specifieke zorgplicht in het Bal in acht wordt genomen.

Negatieve effecten op broedende vogels worden bij voorkeur voorkomen door buiten het broedseizoen te werken, dus buiten de periode (half februari) half maart tot half juli (eind september). Het is ook mogelijk voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig het plangebied voorafgaand aan de start te laten inventariseren op broedgevallen door een broedvogeldeskundige. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Vanwege de specifieke zorgplicht van de Omgevingswet is het nodig ten minste een week voorafgaand aan grondwerkzaamheden de ruigte kort te maaien. Op die manier hebben amfibieën en grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor de specifieke zorgplicht geldt, voldoende tijd om zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.

Colofon

Projectnummer
P002224

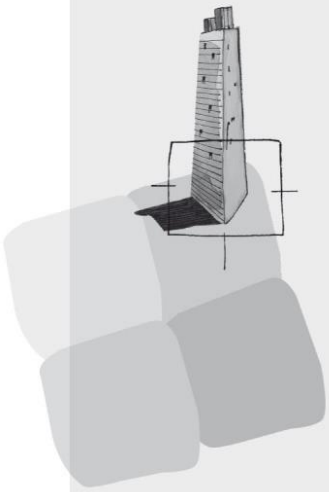

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort